

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNI SUD U SARAJEVU
Broj: 65 0 L 1202356 26 Pž
Sarajevo, 11.06.2026. godine

Kantonalni sud u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Jasmine Muratović, kao predsjednika vijeća, Elme Zorabdić i Ivane Krželj, kao članova vijeća, u likvidacionom postupku nad M.F.,L“ S., ul. S...broj 13, Sarajevo, odlučujući o žalbi predlagatelja A..., ul. Z.B., Sarajevo, protiv Rješenja Općinskog suda u Sarajevu broj: 65 0 L 1202356 25 L od 14.01.2026. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 11.06.2026. godine donio je sljedeće:

R J E Š E N J E

Žalba se odbija kao neosnovana i prvostepeno rješenje potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenim rješenjem odbačen je kao nedopušten zahtjev za otvaranje likvidacionog postupka nad M.F.,L“ S..

Protiv navedenog rješenja predlagatelj je izjavio žalbu zbog pogrešne primjene materijalnog prava, te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Predlaže da ovaj sud uvaži žalbu, pobijano rješenje poništi i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak uz uputu o provođenju sudske likvidacije nad navedenom fondacijom, primjenom odredaba Zakona o likvidacionom postupku.

Ispitujući pobijano rješenje u granicama razloga navedenih u žalbi, kao i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP), a u vezi sa članom 236. istog zakona, ovaj sud je donio odluku kao u izreci iz sljedećih razloga:

Žalba nije osnovana.

Iz stanja spisa i odluke prvostepenog suda u relevantnom dijelu proizilazi:

-da je A.... (u daljem tekstu predlagatelj ili Agencija) dana 18.12.2025.godine podnijela sudu zahtjev za otvaranje likvidacionog postupka nad M.F.,L“ S., navodeći da je Rješenjem broj 04-1-3-1579-21/24 od 12.12.2025. godine oduzela ranije izdatu dozvolu za obavljanje poslova davanja mikrokredita od 04.02.2008. godine. Navedeno rješenje objavljeno je u Službenim novinama FBiH broj 96/25 od 17.12.2025. godine, a podneskom od 13.01.2026. godine Agencija je dostavila Rješenje Komisije za odlučivanje po žalbi na prvostepene akte Agencije broj D.K.-22-3/26 od 08.01.2026. godine kojim je odbijena žalba M.F.,L“ S. na Rješenje od 12.12.2025. godine. U prijedlogu za podnošenje likvidacije Agencija se pozvala i na akte Općinskog suda u Sarajevu broj 065-0-Su-25-002123 od 03.11.2025. godine i 065-0-Su-25-002123 od 13.11.2025. godine;

¹ Službene novine FBiH broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

-sud nalazi da je navedeni zahtjev Agencije nedopušten, ukazujući prije svega da mikrokreditne fondacije predstavljaju fondacije u smislu Zakona o mikrokreditnim organizacijama² (u daljem tekstu i ZMO) i Zakona o udruženjima i fondacijama FBiH³ (u daljem tekstu i ZUF), te iste nisu privredno društvo, a niti su upisane u sudski registar privrednih subjekata. Također, sud naglašava da ZMO kao lex specialis iscrpno uređuje prestanak mikrokreditnih fondacija, kao i postupanje s njihovom imovinom nakon prestanka rada (članovi 45. i 46.), uz izričito upućivanje na primjenu ZUF-a;

-prema tome stav je suda da iz citiranih odredaba nedvosmisleno proizlazi da zakonodavac za mikrokreditne fondacije nije predvidio sudski likvidacioni postupak, niti upućuje na primjenu Zakona o likvidacionom postupku.⁴ Naprotiv, prestanak rada fondacije je upravni postupak, koji se dovršava brisanjem iz registra fondacija, bez provođenja likvidacije;

-suprotno tome, zakonodavac je u odnosu na mikrokreditna društva u članovima 32. i 33. ZMO-a izričito propisao mogućnost provođenja likvidacije ili stečaja, iz čega proizlazi da se takav postupak ne može analogno primjenjivati na fondacije. Takvo normativno rješenje ukazuje da zakonodavac svjesno i namjerno pravi razliku između mikrokreditnih fondacija i mikrokreditnih društava, te da je svjesno isključio provođenje postupka likvidacije kod fondacija. Sud smatra da je zakonodavac imao namjeru da se i nad mikrokreditnim fondacijama provodi likvidacioni postupak, to bi, kao i za mikrokreditna društva, izričito propisao;

-pri tome, sud ukazuje da ni ZUF, na koji upućuju odredbe čl. 45. i 46. ZMO, također ne predviđa likvidaciju fondacija, već umjesto toga propisuje da fondacije prestaju odlukom nadležnog organa, brisanjem iz registra, te raspodjelom imovine u skladu sa statutom i zakonom, uz eventualnu administrativnu ili sudsku kontrolu zakonitosti, ali ne kroz poseban likvidacioni postupak;

-zaključak suda o nemogućnosti provođenja likvidacionog postupka nad fondacijama, proizlazi iz same svrhe likvidacionog postupka, koja je propisana članom 2. Zakona o likvidacionom postupku, a koja je vezana za potpuno namirenje povjerilaca pravnog lica unovčavanjem njegove imovine, te eventualno raspodjelu preostale imovine članovima pravnog lica srazmjerno njihovom učešću. Takva koncepcija likvidacije pretpostavlja postojanje članstva i imovinskih udjela, kao i privatnopravni karakter subjekta nad kojim se postupak vodi. Nasuprot tome, član 46. ZMO propisuje bitno drugačiji režim, te je stav suda da zakonodavac nije predvidio likvidaciju mikrokreditnih fondacija kao mehanizam kolektivnog namirenja povjerilaca u sudskom postupku, već poseban, administrativno-statusni model prestanka i raspodjele imovine;

-sud ukazuje da neformalna mišljenja, interna tumačenja ili prethodne konsultacije obavljene izvan zakonom propisanog postupka, pa i kada potiču iz struktura sudske uprave ili organizacionih jedinica suda, a na koja se poziva Agencija, ne proizvode nikakvo pravno dejstvo u konkretnom predmetu i ne mogu ograničiti, niti usmjeravati sud u primjeni važećih zakonskih propisa;

-sud naglašava da nije uobičajena, a niti zakonom predviđena praksa da se dopuštenost ili procesna osnova sudskog postupanja utvrđuje putem obraćanja upravi suda, budući da je tumačenje materijalnog i procesnog prava u isključivoj nadležnosti postupajućeg sudije u konkretnom predmetu. Agencija je dužna, kao profesionalni i specijalizirani organ, poznavati razliku koju

² Službene novine Federacije BiH, broj 59/06.

³ Službene novine Federacije BiH, broj 45/02.

⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 29/03.

zakonodavac izričito pravi između mikrokreditnih fondacija i mikrokreditnih društava, te posljedice te razlike u pogledu prestanka rada i dopuštenosti vođenja likvidacionog postupka.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, prvostepeni sud je donio pobijanu odluku kojom je odbacio kao nedopušten zahtjev za otvaranje likvidacionog postupka nad M.F.,L“ S.

Prvostepeni sud je donio pravilnu i zakonitu odluku koja žalbenim navodima nije dovedena u pitanje.

U predmetnoj pravnoj stvari predlagatelj je podnio zahtjev za otvaranje likvidacionog postupka nad M.F.,L“ S., a nakon što joj je prethodno Rješenjem od 12.12.2025. godine oduzeo dozvolu za obavljanje poslova davanja mikrokredita. Navedeno rješenje je objavljeno u Službenim novinama FBiH, te je i odbijena žalba koja je izjavljena protiv tog rješenja i to Rješenjem od 05.01.2026. godine koje je donijela Komija sa za odlučivanje po žalbi na prvostepene akte Agencije. Prije nego što je podnio zahtjev za likvidaciju M.F.,L“ S., predlagatelj se obratio Upravi Općinskog suda u Sarajevu, te ga je predsjednik Općinskog suda u Sarajevu, uz prethodnu konsultaciju sa predsjednicima Privrednog odjeljenja i Odjeljenja registra poslovnih subjekata tog suda, obavijestio da je u osnovi moguće provesti likvidacioni postupak nad mikrokreditnom fondacijom i da je to zvaničan stav suda i sudske prakse. Stoga je uz zahtjev sa pokretanje likvidacionog postupka predlagatelj dostavio i izjašnjenja predsjednika naprijed navedenih odjeljenja Općinskog suda u Sarajevu, kao i predsjednika Općinskog suda u Sarajevu, te pretežan dio žalbe zasniva na trvrđnjama da je prvostepeni sud donoseći pobijanu odluku postupio suprotno zvaničnim stavovima suda i sudske prakse.

Članom 3. stav 1. Zakon o mikrokreditnim organizacijama propisano je da je mikrokreditna organizacija pravna osoba koja se može osnovati i poslovati kao mikrokreditno društvo ili mikrokreditna fondacija. Prema stavu 2. istog člana mikrokreditno društvo svojstvo pravne osobe stiče upisom u registar poslovnih subjekata kod nadležnog suda u skladu sa ovim zakonom i Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u FBiH⁵, dok mikrokreditna fondacija to svojstvo stiče upisom u registar fondacija u skladu sa ovim zakonom i Zakonu o udruženjima i fondacijama FBiH (stav 3.).

Dakle, već iz navedenih odredaba ZMO-a kao temeljnog zakona koji reguliše mikrokreditne organizacije može se zaključiti da isti pravi jasnu razliku između mikrokreditnih društava i mikrokreditnih fondacija kao dva zakonom propisana oblika u kojima se mikrokreditne oraganizacije mogu osnovati i poslovati.

Osim što pravi razliku u načinu njihovog osnivanja, ZMO propisuje i potpuno drugačiji način prestanka i raspodjele imovine mikrokreditnih organizacija, opet u zavisnosti od toga da li su iste osnovane kao mikrokreditne fondacije ili mikrokreditna društva. Tako prema članu 32. stav 2. ZMO-a u slučaju prestanka mikrokreditnog društva danom pravosnažnosti rješenja Agencije o oduzimanju dozvole, Agencija po službenoj dužnosti podnosi zahtjev nadležnom sudu za donošenje odluke o prestanku i brisanju mikrokreditnog društva iz sudskog registra, nad kojim se provodi postupak likvidacije ili stečaja shodno zakonima koji propisuju postupak likvidacije i stečaja (član 33. ZMO).

Sa druge strane, Zakon o mikrokreditnim organizacijama propisuje potpuno drugačiji način prestanka mikrokreditnih fondacija. Tako je članom 45. stav 1. ZMO-a između ostalog propisano i da mikrokreditna fondacija prestaje danom pravosnažnosti rješenja Agencije o oduzimanju

⁵ Službene novine FBiH broj 27/05 i 68/05

dozvole za obavljanje poslova davanja mikrokredita, te u tom slučaju Agencija po službenoj dužnosti podnosi zahtjev za brisanje mikrokreditne fondacije iz registra fondacija (stav 2.), a troškove podnošenja zahtjeva snosi mikrokreditna fondacija (stav 3.).

Prema članu 46. stav 1. ZMO-a ostatak imovine, nakon izmirenja obaveza mikrokreditne fondacije koja prestaje, shodno odredbi člana 45. ovog zakona, raspoređuje se odlukom tijela upravljanja mikrokreditne fondacije, shodno Zakonu o udruženjima i fondacijama FBiH. Stavom 2. istog člana je propisano da ukoliko u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti rješenja Agencije o oduzimanju dozvole, tijelo upravljanja mikrokreditne fondacije ne donese i ne dostavi Agenciji odluku iz stava 1. ovog člana, Agencija će u roku od 30 dana po službenoj dužnosti donijeti rješenje o raspoređivanju ostatka imovine shodno Zakonu o udruženjima i fondacijama FBiH.

Dovodeći u vezu navedene zakonske odredbe sa činjeničnim stanjem u ovoj pravnoj stvari, a koje se u suštini ogleda u tome da je Agencija podnijela zahtjev za otvaranje likvidacionog postupka nad M.F.,L“ S., nedvojbeno se da zaključiti da je pravilan zaključak prvostepenog suda, nasuprot žalbenim navodima predlagatelja, a prema kojem je ovakav zahtjev nedopusšten. Ovo iz razloga što je prema navedenom zakonu koji je lex specialis zakon za mikrokreditne organizacije, postupak likvidacije moguće provesti samo nad mikrokreditnim društvom kao potpuno drugačijim vrstom mikrokreditne organizacije u odnosu na mikrokreditnu fondaciju za koju navedeni zakon propisuje drugačiji način osnivanja, ali i njenog prestanka, kao i raspodjele imovine.

Prema tome, kod činjenice da da Zakon o mikrokreditnim organizacijama nijednom odredbom ne propisuje da se provodi likvidacija nad mikrokreditnim fondacijama nakon prestanka njihovog rada, odnosno obavljanja poslova mikrokredita, već propisuje sasvim drugačiji način prestanka i podjele imovine, jasno se da zaključiti da nema osnova da se na predmetnu pavnú stvar primijeni Zakon o likvidacionom postupku, kako to neosnovano ističe žalitelj.

Ovdje treba cijeniti i da član 46. ZMO-a kod raspodjele ostatka imovine mikrokreditnih fondacija upućuje na Zakon o udruženjima i fondacijama FBiH. U tom smislu član 46. ZUF-a propisuje kako se raspoređuje preostala imovina udruženja ili fondacije koje se briše iz registra, a nakon što je doneseno konačno rješenje o prestanku rada tog udruženja ili fondacije. Tako se prema stavu 1. člana 46. ZUF-a preostala imovina udruženja ili fondacije koja se briše iz registra raspoređuje shodno odluci nadležnog organa udruženja ili fondacije, u skladu s odredbama statuta. Stav 2. propisuje da se izuzetno od stava 1. ovog člana, imovina fondacije ili udruženja koje je uživalo poreske, carinske i druge povlastice, ili koje je primilo budžetske donacije ili donacije od građana ili pravnih lica u ukupnom iznosu većem od 10.000,00 KM u prethodnoj ili tekućoj kalendarskoj godini, dodjeljuje drugoj fondaciji ili udruženju registriranom u Federaciji koje obavlja istu ili sličnu statutarnu djelatnost. Prema stavu 3. ukoliko nadležni organ fondacije ili udruženja ne donese odluku o raspodjeli imovine do dana brisanja iz registra, Federalno ministarstvo odnosno kantonalni organ, donijet će odluku o raspodjeli preostale imovine drugoj fondaciji ili udruženju registriranom u Federaciji koje obavlja istu ili sličnu statutarnu djelatnost.

Stavom 2. Rješenja koje je donijela Agencija dana 12.12.2025. godine, a kojim je oduzeta dozvola M.F.,L“ S., za obavljanje poslova davanja mikrokredita, odlučeno je da donirana sredstva za kreditni fond u iznosu od 4.638.652,00 KM ne ulaze u likvidacionu masu kao sredstva kapitala, te se ista nakon pokretanja postupka likvidacije prenose na drugu/drugu mikrokreditnu/e fondaciju/e sa sjedištem u Federaciji BiH. Kod činjenice da je u navedenom rješenju izričito navedeno da donirana sredstva u iznosu od čak 4.638.652,00 KM ne ulaze u likvidacionu masu, potpuno se neosnovanim pokazuju svi žalbeni navodi kojima se ova sredstva navode upravo kao jedan od razloga radi kojeg je potrebno provesti likvidacioni postupak putem suda, budući je o istima

predlagatelj već odlučio Rješenjem koje je objavljeno i u Službenim novinama FBiH, a i postalo je pravosnažno kako je to prethodno obrazloženo. Osim toga, iz navedenog se nepobitno može zaključiti i da je sama Agencija primijenila odredbu člana 46. stav 2. ZUF-a, a u vezi sa članom 46. ZMO-a, kada je odlučivala o raspodjeli imovine M.F., „L“ S., a što potvrđuje zaključak da je itekako upoznata sa propisima koji regulišu prestanak i raspodjelu imovine mikrokreditnih fondacija i da se na ovu oblast ne može primijeniti Zakona o likvidaciji na čemu u žalbi insistira.

Ovaj sud posebno naglašava da kada se likvidacija nad određenim pravnim licima provodi prema Zakonu o likvidacionom postupku, cjelokupna imovina se raspoređuje u likvidacionom postupku i pod kontrolom suda, a što dodatno ukazuje na neprihvatljive stavove žalitelja prema kojima on raspoređuje imovinu mikrokreditne fondacije kojoj je oduzeo dozvolu za rad, a onda zahtijeva i da se provodi likvidacija putem suda.

Pozivanje u žalbi na stavove predsjednika Općinskog suda u Sarajevu i predsjednika Privrednog odjeljenja tog suda, osim što je neosnovano, isto je u potpunosti bespredmetno. Pored toga što se u navedenim izjašnjenjima izjednačavaju mikrokreditno društvo i mikrokreditna fondacija, te proizilazi da su mikrokreditna fondacija i mikrokreditna organizacija dva različita pojma, a ne da je mikrokreditna fondacija vrsta mikrokreditne organizacije kako to zakon propisuje, treba istaći da nijednom zakonskom odredbom nije propisana dužnost predsjednika suda, a samim tim ni predsjednika sudskog odjeljenja, da prije pokretanja određenog sudskog postupka daju mišljenja strankama u vezi osnovanosti tog postupka. Sudske odluke se donose u svakom pojedinačnom predmetu na osnovu činjenica koje se utvrde izvedenim dokazima, te dovedu u vezu sa odgovarajućim zakonskim odredbama i kao takve su predmet preispitivanja od strane viših sudova po izjavljenim pravnim lijekovima. S tim u vezi, pravilno je postupio prvostepeni sud kada je pobijanu odluku donio isključivo na osnovu zakona, a ne na osnovu određenih mišljenja i analiza, koje ga ni u kojem slučaju ne obavezuju, a u potpunosti su suprotne i sa zakonom kako je to prethodno obrazloženo.

Ista stvar je i u pogledu Mišljenja Federalnog ministarstva finansija od 17.09.2025. godine koje je dostavljeno uz žalbu, a koje ni u kom slučaju ne može obavezivati sud koji je potpuno samostalan u tumačenju zakonskih propisa i donošenju sudskih odluka, pa je i više nego jasno da se žalitelj na isto nesnovano poziva.

U kontekstu naprijed navedenog, bespredmetno je pozivanje žalitelja i na predmet broj 65 0 St 479149 14 St u kojem je proveden stečajni postupak nad Mikrokreditnom fondacijom Prizma. Ovo prevashodno što rješenje o otvaranju stečajnog postupka nad navedenom mikrokreditnom fondacijom, niti bilo koje drugo rješenje iz tog postupka, nije bilo predmet preispitivanja po žalbi, pa slijedom toga isto ne može ukazivati na različitu praksu ovog suda, odnosno neujednačeno postupanje suda koje narušava princip pravne sigurnosti, a kako to žalba ističe.

Kod svega naprijed navedenog, pravilan je zaključak prvostepenog suda, koji prihvata i ovaj sud, a prema kojem da je zakonodavac imao namjeru da se i nad mikrokreditnim fondacijama provodi likvidacioni postupak, to bi izričito propisao kao i za mikrokreditna društva, ukazujući na primjenu zakona koji propisuju postupak likvidacije. Na takav zaključak ukazuje i činjenica da je jednostavnom pretragom na internetu i to na web stranici Parlamenta FBiH, moguće pronaći da je 15.01.2026. godine premijer Federacije BiH uputio Parlamentu FBiH prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mikrokreditnim fondacijama, koji je utvrdila Vlada FBiH na sjednici održanoj dana 14.01.2026. godine, a koji se između ostalog odnosi na izmjene članova 45. i 46. ZMO-a na način da bi iste predviđale postupak likvidacije ili stečaja i nad mikrokreditnim fondacijama. Navedene izmjene i dopune još nisu stupile na snagu, a iste u svakom slučaju nisu

bile na snazi kada je doneseno pravosnažno rješenje o oduzimanju dozvole M.F.,L“ S., kao ni u vrijeme podnošenja prijedloga za likvidaciju i donošenja pobijanog rješenja. Međutim, iste očigledno ukazuju da se u primjeni navedenog zakona pojavila potreba da se određena zakonska rješenja izmjene, uključujući i ona koja se odnose na prestanak rada mikro kreditnih fondacija i podjelu njihove imovine. Osim toga, navedeno dodatno potvrđuje zaključak ovog, kao i prvostepenog suda, prema kojem shodno važećim zakonskim propisima nad mikro kreditnim fondacijama nije moguće provoditi likvidaciju, a kako to pogrešno smatra žalitelj.

Prema tome, kod nesporne činjenice da Zakon o mikro kreditnim fondacijama, pa samim tim i Zakon o udruženjima i fondacijama FBiH na koji se prethodno navedeni zakon poziva, nisu propisali da se nad mikro kreditnim fondacijama provodi likvidacija, bespredmetnim se pokazuju i svi ostali navodi žalitelja koji su usmjereni na to da mu nije omogućena sudska zaštita. Ovo stoga što je sud dužan da postupa u skladu sa zakonskim propisima i iste primjenjuje onako kako oni glase, a sve dok su isti na snazi ili se ne izmjene. Radi navedenog, sud je cijenio i sve ostale žalbene navode predlagatelja, ali ih nije posebno obrazlagao, s obzirom da isti nisu od uticaja na drugačiju odluku ovog suda shodno članu 231.ZPP-a.

Imajući u vidu naprijed navedeno, ovaj sud je ocijenio da su žalbeni navodi neosnovani, pa kako nije našao ni da postoje razlozi na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti, to je primjenom člana 235. stav 1. tačka 2. ZPP-a žalbu odbio kao neosnovanu i prvostepeno rješenje potvrdio.

**Predsjednik vijeća
Sudija
Jasmina Muratović**